

SKR:s yttrande Ett fönster av möjligheter – stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende

Sammanfattning

- Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) *delar inte uppfattningen* att det idag finns en skyldighet för kommuner att ansvara för och erbjuda den specifika insatsen skyddat boende. SKR vidhåller sin inställning att den föreslagna regleringen av den specifika insatsen skyddat boende utgör ett nytt åliggande för kommunerna.
- SKR *ställer sig i huvudsak positiva* till den föreslagna reformen gällande skyddat boende. Reformen stärker den enskildes rätt och bör resultera i en mer likvärdig handläggning samt tjäna till att sätta större fokus på socialtjänstens arbete med våldsutsatta. Samtidigt innebär regleringen kraftigt höjda kostnader samt en ökad administration i socialtjänsten.
- SKR *tillstyrker* förslaget om att skyddat boende regleras i SoL och att det därigenom införs ett nytt åliggande för kommunerna.
- SKR vill *särskilt framhålla* att det av integritets- och effektivitetsskäl är viktigt att ärenden om t.ex. hemlighållande av vistelseort enligt den föreslagna nya lagen kan beslutas i utskott och hållas inom en trängre krets.
- SKR *avstyrker det lagda förslaget* att skyldigheten att erbjuda insatsen skyddat boende ska omfatta avhoppare från kriminella miljöer som utsätts för hot och våld till följd av avhoppet. SKR anser att detta bör utredas i särskild ordning.
- SKR *tillstyrker i huvudsak* förslaget till lag med särskilda bestämmelser om placering av barn i skyddat boende. Dock med reservation för att vissa förtydliganden och justeringar av lagtexten behövs.

- SKR *efterlyser* klargörande reglering i förslaget om hälsoundersökning för barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet.
- SKR *tillstyrker* de föreslagna ändringarna i skollagen, men ställer sig frågande till varför justeringar avseende rätten till skolskjuts inte förslås för att samtliga grupper, dvs. även de barn som vistas i HVB.
- SKR *tillstyrker* de föreslagna ändringarna i offentlighets- och sekretesslagen, dock bör justeringar göras av viss lagtext.
- SKR *avstyrker* att de föreslagna ändringarna ska träda i kraft den 1 respektive 3 juli 2023.
- SKR *anser* att vid införande av nya åligganden gäller finansieringsprincipen och hela åtagandet ska kostnadsberäknas.
- SKR *kommenterar* risker för skyddsbehövande personer samt *påtar* vikten av att säkerställa förutsättningar att upprätthålla välfungerande verksamhet.

Allmänna synpunkter

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har fått tillfälle att lämna synpunkter på utkast lagrådsremiss Ett fönster av möjligheter – stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende, i det följande kallat ”utkastet”.

SKR är i grunden positiv till att skyddat boende blir en särskild placeringsform både för barn och för vuxna och att den blir tillståndspliktig för enskilda verksamheter, det framkommer i tidigare remissvar.¹ Tillståndsplikt behövs eftersom antalet aktörer, speciellt de privata, har ökat mycket senaste åren. Det föreslagna lagstiftningspaketet tycks överlag hänga samman på ett genomtänkt sätt, dock anser SKR att de långsiktiga konsekvenser som följer på förslagen inte är tillräckligt utredda och att konsekvensanalyser inte har genomförts i tillräcklig utsträckning.

Reformen stärker den enskildes rätt och bör resultera i en mer likvärdig handläggning samt tjäna till att sätta större fokus på socialtjänstens arbete med våldsutsatta. Förslaget till en ny lag med särskilda bestämmelser om placering i skyddat boende innebär bl.a. en ökad rättssäkerhet för den enskilde samt att barnets rättigheter stärks och att barnperspektivet synliggörs. Att barnen, genom förslaget, även får stärkta rättigheter till

---

¹ [SKR:s remissyttrande Ett fönster av möjligheter – stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende \(SOU 2017:112\)](#).
[Stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende – förslag till bestämmelser rörande bl.a. omedelbar placering, sekretess och skolgång \(Ds 2020:16\)](#).

förskola, skola och hälsovård på den ort det skyddade boendet finns på är också viktigt. Förslaget innebär att socialtjänstens befogenheter och skyldigheter tydliggörs vilket är viktigt för en likvärdig hantering och förutsägbarhet för berörda parter i ärenden som rör placering av barn i skyddat boende.

Regleringen innebär kraftigt höjda kostnader samt en ökad administration för socialtjänsten. SKR har uppdaterat sin beräkning och beräknar kostnaden för att införa reformen skyddat boende till 2 449 miljoner kronor, varav 14 miljoner kronor till regionerna.

5. Skyddat boende – en boendeinsats enligt socialtjänstlagen

5.1 Den som behöver stöd och skydd till följd av hot, våld eller andra övergrepp ska tas emot i ett skyddat boende

- SKR *delar inte uppfattningen* att det idag finns en skyldighet för kommuner att ansvara för och erbjuda den specifika insatsen skyddat boende. SKR vidhåller sin inställning att den föreslagna regleringen av den specifika insatsen skyddat boende utgör ett nytt åliggande för kommunerna.
- SKR *ställer sig i huvudsak positiva* till den föreslagna reformen gällande skyddat boende. Reformen stärker den enskildes rätt och bör resultera i en mer likvärdig handläggning samt tjäna till att sätta större fokus på socialtjänstens arbete med våldsutsatta. Samtidigt innebär regleringen kraftigt höjda kostnader samt en ökad administration i socialtjänsten.
- SKR *tillstyrker* förslaget om att skyddat boende regleras i SoL och att det därigenom införs ett nytt åliggande för kommunerna.
- SKR vill *särskilt framhålla* att det av integritets- och effektivitetsskäl är viktigt att ärenden om t.ex. hemlighållande av vistelseort enligt den föreslagna nya lagen kan beslutas i utskott och hållas inom en trängre krets.
- SKR *avstyrker* förslaget att skyldigheten att erbjuda insatsen skyddat boende ska omfatta avhoppare från kriminella miljöer som utsätts för hot och våld till följd av avhoppet. SKR anser att detta bör utredas i särskild ordning.

Skyddat boende utgör ett nytt åliggande för kommunerna

I utkastet (s. 72), görs bedömningen att det redan idag finns en skyldighet för socialtjänsten att vid behov erbjuda den specifika insatsen skyddat boende. Denna bedömning grundas på att skyddat boende omnämns i förarbeten (se prop. 2006/07:38 s. 32 och 44) till 5 kap. 11 § socialtjänstlagen (2001:453), förkortad SoL, där ett särskilt stadgande finns avseende kommunernas ansvar för att verka för att brottsoffer och deras närstående får stöd och hjälp. Regleringen i 5 kap. 11 § SoL är dock inte någon rättighetsbestämmelse och enskilda beviljas inte insatser med stöd av den. Insatser ges i stället som bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL och valet av insatser beror på förhållandena i det enskilda fallet. Bedömningen att skyddat boende utgör ett befintligt åliggande grundas också på att socialtjänsten under lång tid beviljat insatser i form av skyddade boenden till skydd och stöd för våldsutsatta personer.

SKR vidhåller sin inställning att den föreslagna regleringen av den specifika insatsen skyddat boende utgör ett nytt åliggande för kommunerna. Utgångspunkten för detta rättsliga ställningstagande är avsaknaden av reglering i lag och annan författning som tar sikte på insatsen skyddat boende, dvs. det som SKR framfört i tidigare remissyttranden. Det är inte möjligt att tillskriva allmänna förarbetsuttalanden självständig betydelse vid tolkning av gällande rätt. Detta är ett väl etablerat synsätt inom den svenska rättstillämpningen vilket också bekräftats i praxis (se RÅ 2004 ref. 79 och RÅ 2008 ref. 38). Det faktum att socialtjänsten på frivillig basis i vissa fall bistått brottsoffer och våldsutsatta med hjälp och stöd i form av skyddat boende är inte heller något som kan tas till intäkt för att det skulle existera en lagstadgad skyldighet i detta avseende. Om det redan hade funnits en skyldighet för kommunerna att tillhandahålla skyddade boenden hade detta inte varit nödvändigt att reglera, det hade alltså inte funnits en sådan lucka i lagstiftningen som förslagen i utkastet syftar till att fylla och som är utgångspunkten för den aktuella reformen.

Socialtjänstlagen är en ramlag som ger kommunerna långtgående friheter att anpassa sin verksamhet efter lokala förutsättningar och enskildas behov. Kommunens frihet begränsas bara i den mån det i lag finns bestämmelser som inskränker den. Det val som lagstiftaren här gjort, dvs. att det offentliga ansvar för det yttersta skyddsnätet gentemot enskilda regleras i en ramlagstiftning, är ändamålsenligt på flera sätt. Det är bl.a. viktigt utifrån att socialtjänsten därmed genom sin behovsprövning kan fatta beslut som utgår från den enskildes förutsättningar snarare än en omfattande detaljreglering. Eftersom socialtjänstens befogenheter i många avseenden är odefinierade och inträder i situationer när ingen annan av samhällets aktörer är aktuell minskar också risken för att enskilda ”faller mellan stolarna” och står utan hjälp och stöd när det finns ett sådant behov.

Samtidigt innebär lagstiftningens ramlagskaraktär att det inför reformer av socialtjänstens ansvar, som i det aktuella fallet, kan uppstå diskussion kring vad som är nytt i förslaget eller om det redan omfattas av tidigare bestämmelser, och vad som utgör skyldigheter inom socialtjänstens verksamhet. Detta är olyckligt eftersom finansieringsprincipens tillämpning är beroende av om en uppgift ska ses som ett nytt åliggande. Det finns därmed en risk för att reformer inom socialtjänsten generellt sett underfinansieras. SKR:s uppfattning är därför att den enda möjliga utgångspunkten bör vara innehållet i lag eller annan författning. Detta innebär att de uppgifter som inte omnämns i lag, förordning eller föreskrifter inte heller utgör åligganden. Risken är annars att viktiga reformer inte finansieras och att kommunerna inte har möjlighet att utföra de nya uppgifter som de åläggs utan att nedprioritera annan verksamhet.

Skyddat boende bör regleras i SoL

SKR tillstyrker förslaget om att skyddat boende regleras i SoL och att det därigenom införs ett nytt åliggande för kommunerna att dels ansvara för att det enligt förslaget i 6 kap. 2 § ska finnas tillgång till skyddade boenden, dels ge stöd och hjälp till enskilda i form av den nya placeringsformen skyddat boende enligt förslaget i 6 kap. 1 a §.

Angående delegation avseende beslut

När det gäller förslaget i 10 kap. 4 § SoL om delegation avseende beslut enligt lagen med särskilda bestämmelser om placering av barn i skyddat boende vill SKR särskilt framhålla att det av integritets- och effektivitetsskäl är viktigt att ärenden om t.ex. hemlighållande av vistelseort enligt den föreslagna nya lagen kan beslutas i utskott och hållas inom en trängre krets. Därmed är det också viktigt att den mer övergripande frågan om hur 10 kap. 4 § SoL förhåller sig till kommunallagens delegationsbestämmelser hanteras, t.ex. finns förslag i betänkandet Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag (SOU 2020:47) som tar sikte på detta. I betänkandet föreslås att det införs en uttrycklig rätt för socialnämnden att delegera beslutanderätt till utskott i sådana ärendetyper som räknas upp i 10 kap. 4 § SoL.

Målgruppen bör inte inkludera avhoppare från kriminella miljöer

SKR anser att det är uppenbart att avhoppare från kriminella miljöer är en målgrupp som i flera avgörande delar skiljer sig från de övriga målgrupper som förslaget tar sikte på.

Det framstår för SKR som om avhoppare från kriminella miljöer både i SOU 2017:112 och i utkastet inkluderas främst för att vissa andra utsatta grupper ska kunna omfattas av målgruppsdefinitionen, inte på grund av någon välgrundad bedömning om just gruppen avhoppare.

I utkastet nämns det pågående uppdrag som Polismyndigheten, Kriminalvården, Socialstyrelsen och Statens institutionsstyrelse har att slutrapportera den 1 februari 2024. SKR finner det dock anmärkningsvärt att den utredning² som tillsatts för att särskilt se över hur arbetet med stöd till avhoppare i landet kan förstärkas och utvecklas inte nämns. Det faktum att dessa kunskaper och erfarenheter till synes inte har tagits tillvara i utkastet förstärker bilden av ett bristfälligt beredningsunderlag.

I den slutrapport som utredaren lämnade i september 2022 föreslås att det bör tillsättas en utredning för att se över behovet av reglering av de externa aktörer som utför avhopparsatser och som anlitas av kommunernas socialtjänster.³ Enligt slutrapporten kan det finnas skäl att överväga tillståndsplikt, tillsyn, auktorisation/certifiering/kvalitetskontroll och möjlighet till vissa kontroller, t.ex. registerkontroll. SKR instämmer i detta och anser att frågan om avhopparverksamhet behöver utredas i särskild ordning.

Polisen ansvarar inom ramen för sitt uppdrag för brottsoffer- och personsäkerhetsverksamhet. I de fall det bedöms vara nödvändigt ansvarar polisen för att erbjuda ett skyddat boende inom ramen för denna verksamhet. Det kan därmed ifrågasättas om denna målgrupp bör omfattas av socialnämndens skyldighet att tillhandahålla skyddat boende, grundat i ett biståndsbeslut enligt 4 kap. 1 § SoL. SKR:s medlemmar signalerar stark oro för att de åtgärder med omlokalisering och skydd, som Polisen idag har ansvar för och bekostar, i stället kommer att bli ett kommunalt ansvar.

SKR:s utgångspunkt är att avhopparverksamhet behöver prioriteras i den rådande samhällsutvecklingen. Rätt utfört kan detta arbete leda till minskad kriminalitet och ökad trygghet. Avhopparverksamhet är också samhällsekonomiskt lönsamt. Kostnaden för en kommun för kvalificerade insatser för en avhoppare uppgår till cirka 1–1,5 miljoner kr per år.⁴ SKR:s medlemmar signalerar ett stort ökat antal ärenden och bedömer att ökningen kommer att fortsätta. Justitiedepartementets utredare gör samma bedömning och anger att det årliga antalet avhoppare uppgår till 350-400.⁵ I utkastet uppges det röra sig om cirka 100 ärenden i de tre största städerna. I den ekonomiska konsekvensanalysen omnämns gruppen överhuvudtaget inte.

---

² Uppdrag att förstärka och utveckla arbetet med stöd till avhoppare i landet, Ju2021/03348; Tillägg till uppdrag om att förstärka och utveckla arbetet med stöd till avhoppare (Ju 2021:D), Ju 2021/04358.

³ Slutredovisning av utredarens uppdrag att biträda Justitiedepartementet och myndigheterna i att förstärka och utveckla arbetet med stöd till avhoppare i landet, Ju 2021:D.

⁴ Se not 3, s 17.

⁵ Se not 3, s 50.

SKR anser att staten måste ta ett större ansvar för finansieringen av avhopparverksamhet. Antalet avhopparärenden ökar kraftigt, likaså antalet kommuner som ställs inför problembilden. I det fall regering och riksdag avser att besluta i enlighet med utkastet aktualiseras finansieringsprincipen. Det innebär ett nytt åtagande för kommuner och ska kostnadsberäknas i sin helhet.

6. Lag med särskilda bestämmelser om placering av barn i skyddat boende

- SKR *tillstyrker i huvudsak* förslaget till lag med särskilda bestämmelser om placering av barn i skyddat boende. Dock med reservation för att vissa förtydliganden och justeringar av lagtexten behövs vilka framkommer nedan.

SKR tillstyrker i huvudsak att det införs en särskild lag som reglerar den ofta svårnavigerade situationen då ett barn följer med en vårdnadshavare till ett skyddat boende utan den andra vårdnadshavarens samtycke. Det är viktigt för alla inblandade att det finns ett tydlig regelverk att förhålla sig till i en sådan situation och att handläggningen av sådana ärenden sker på ett rättssäkert sätt samt att barnets bästa beaktas.

Förtydliga lagtexten som rör internationella situationer

SKR efterlyser ett förtydligande angående om vad som gäller i internationella situationer när svensk domstol inte är behörig att besluta om placering.

Om inte den föreslagna bestämmelsen i 3 kap. 1 § om omedelbar placering är tillämplig i sådana situationer behöver en särreglering övervägas, t.ex. motsvarande regleringen i 6 a § LVU. I vilken utsträckning denna typ av situationer uppstår kan också ha ett visst samband med i vilken utsträckning insatsens skyddat boende även ska ges till asylsökande, vilket inte behandlas i utkastet. SKR anser i enlighet med tidigare yttrande att det ska tydliggöras i lagstiftningen att det är Migrationsverket som har ansvar för att tillhandahålla skyddat boende till asylsökande. SKR förutsätter att detta kommer att ske inom ramen för utredningen Ett ordnat initialt mottagande för asylsökande (Dir. 2021:71).

SKR efterlyser ett förtydligande i frågan om hur den föreslagna lagen förhåller sig till LVU.

Kan ett barn exempelvis vara föremål för vård enligt LVU samtidigt som han eller hon är placerad i skyddad boende med stöd av den föreslagna nya lagen? Denna typ av frågor behöver adresseras och tydliggöras i det fortsatta arbetet med reformen.

Förtydliga lagtexten som rör samtycke från vårdnadshavare

Frågan om samtycke från den vårdnadshavare som barnet inte är placerat tillsammans med i ett skyddat boende kan antas bli en av de svåraste frågorna som socialtjänsten har att hantera inför ansökan om placering eller vid beslut omedelbart omhändertagande. Vårdnadshavaren som inte är placerat tillsammans med barnet är ofta den våldsutövande partnern. Därmed är denne inte neutral i frågan om den våldsutsatta och barnet lämnar det gemensamma hemmet. Därför är det önskvärt att lagtextens formulering i detta avseende är så tydlig som möjligt. Det valda uttrycket ”även om samtycke från den andra vårdnadshavaren saknas” leder till en rad frågor kring bestämmelsens tillämpning och i vilken mån samtycke bör utredas eller hur ett lämnat samtycke ska värderas. Därför bör bestämmelsen ses över så att lagtexten också klart uttrycker det som SKR uppfattar beskrivs i både skältext och författningskommentar, dvs. att det inte är ett krav att det andre vårdnadshavarens själv uttryckligen motsätter sig en placering i skyddat boende. Istället räcker det att socialnämnden har skäl att anta att samtycke saknas.

6.2.2 Bestämmelserna om ett barns placering i skyddat boende när det saknas samtycke från båda vårdnadshavarna ska regleras i särskild lag

SKR anser att det bör framgå hur eventuella motstående intressen mellan barnet och den vårdnadshavare som barnet ska placeras tillsammans med bör hanteras vid beslut om hur placering ska ordnas och var verkställigheten ska ske.

Enligt 3 kap. 1 § ska det som är bäst för barnet vara avgörande, enligt författningskommentaren innebär det att inga andra intressen kan få ta över vad som är bäst för barnet. Samtidigt är en tydlig utgångspunkt för tillämpningen av lagen att vårdnadshavaren utifrån våldsutsatthet har beviljats insatsen skyddat boende enligt SoL, dvs. innehållet i behovsprövningen för den vuxne utgör en grundförutsättning för att den föreslagna lagen överhuvudtaget kan bli tillämplig.

SKR ser utmaningar vad gäller gemensamma bedömningar inom IFO. Ofta är det säkert så att den vuxnes behov av skydd och stöd sammanfaller med barnets behov, men i de fall det finns motstående intressen ställs socialtjänsten inför svåra avvägningar. För att underlätta samarbetet mellan vuxen- och barnhandläggarna kring hur rekvisiten för barns placering ska tolkas samt vems behov av insats som ska få företräde bör det förtydligas vilket intresse som här väger tyngst, barnets bästa eller den vuxnes behov av stöd och hjälp.

6.2.3 Förutsättningar för ett barns placering i skyddat boende utan båda vårdnadshavarnas samtycke

SKR anser att det finns vissa frågetecken kring lagtextens formulering i detta avseende då ingen ledning ges angående vilken risk det är som avses.

Rekvisiten risk för säkerhet eller hälsa utgör utgångspunkt för ansökan om placering av barn i skyddat boende, vid beslut om omedelbar placering i skyddat boende och vid beslut om umgängesbegränsning eller hemlighållande av vistelseort. Det finns inget som anger att risken ska vara kopplad till någon form av skada, vilket t.ex. är en förutsättning för tillämpningen av LVU. Kopplingen mellan risk och skada nämns dock i författningskommentaren, där det bl.a. framgår att det ska vara fråga om risk för skada om en placering i skyddat boende inte kommer till stånd. Bestämmelsen är central för socialtjänstens överväganden och därför är det viktigt att lagtexten formuleras på ett sådant sätt att det inte råder någon tveksamhet kring vilka ställningstaganden som bör göras inför ansökan om placering samt vid beslut om omedelbar placering, umgängesbegränsning och hemlighållande av vistelseort. Lagtexten bör därför förtydligas så att det tydligt framgår vilken risk som avses, t.ex. risk för skada på barnets hälsa eller risk för skada genom att barnets säkerhet äventyras.

Frågan om hur risk för säkerhet eller hälsa för barnet behöver ses i ljuset av den våldsutsattas situation. Tydlighet avseende barnets placering är en förutsättning för att den våldsutsatta ska våga söka stöd och skydd, se resonemang under avsnitt *Konsekvenser för skyddsbehövande personer*.

Samtycke till placering i skyddat boende ska inte krävas från barnet själv, även om han eller hon är över 15 år och därmed bl.a. har rätt att föra sin talan i mål och ärenden enligt den föreslagna lagen. Detta grundar sig i resonemang kring att ett sådant krav på samtycke skulle kunna försätta barnet i en lojalitetskonflikt med en vårdnadshavare och att det av den anledningen inte är lämpligt. Däremot förs inga direkta resonemang kring innebörden av att ett barn motsätter sig en placering och hur detta ska hanteras. Visserligen konstateras att det inte finns något hinder mot att begära polishandräckning när det befaras att barnet kommer att sätta sig till motvärn, men att den möjligheten bör användas med försiktighet. Här behövs ytterligare vägledning, t.ex. i form av exempel på i vilka fall barn som motsätter sig placering ändå bör placeras och hur det förhåller sig till kravet på att det som är bäst för barnet ska vara avgörande.

6.2.5 Omedelbar placering i skyddat boende

SKR anser att det bör förtydligas i vilka fall socialnämnden kan besluta om omedelbar placering för barnet.

En fråga i anslutning till beslut om omedelbar placering är om lagstiftarens avsikt är att socialnämnden ska kunna besluta om omedelbar placering trots att vårdnadshavaren som barnet ska placeras tillsammans med ännu inte fått ett beslut om placering i skyddat boende enligt 6 kap. 1 a § SoL. En placering i skyddat boende för de vuxne vårdnadshavaren är inte en förutsättning för omedelbar placering utifrån den föreslagna regleringen i 3 kap. 1 och 2 §§. Grundpremisen för placering av barn enligt den nya lagen tycks dock vara att detta endast kan komma ifråga tillsammans med en vuxen vårdnadshavare som samtycker. Därmed bör det förtydligas om socialnämnden i sådana fall ändå kan besluta om omedelbar placering för barnet eller om placeringsbeslutet för den vuxne vårdnadshavaren måste inväntas.

6.2.7 Placeringsens innehåll och utformning

SKR efterlyser förtydliganden kring hur den föreslagna lagen förhåller sig till SoL

I 4 kap. i den föreslagna nya lagen finns bestämmelser om placeringen. När det gäller placeringsens innehåll och utformning finns i 4 kap. 1 § andra stycket en upplysningsbestämmelse om att bestämmelserna i det aktuella kapitlet gäller och att det även finns tillämpliga bestämmelser i SoL. Här efterlyser SKR förtydliganden kring hur den föreslagna lagen förhåller sig till SoL då det endast finns en allmän hänvisning till SoL och ingen ytterligare ledning ges i författningskommentaren avseende vilka bestämmelser i SoL som ska vara tillämpliga.

6.2.8 Omprövning av placeringen

SKR ifrågasätter det krav på omprövning av placering i skyddat boende som ska ske var sjätte månad.

Kravet framstår som ett onödigt administrativt och byråkratiskt inslag. En enskild bör utifrån allmänna förvaltningsrättsliga principer när som helst kunna framställa en begäran om att placeringen ska upphöra. En sådan begäran innebär att nämnden behöver fatta ett formellt beslut vilket därefter kan överklagas. Till detta kommer det faktum att den vårdnadshavare som är placerad i skyddat boende när som helst kan avbryta sin placering, vilket får som följd att även barnets placering upphör. Det bör därmed enligt SKR:s uppfattning räcka med att socialnämnden överväger om placeringen ska upphöra var sjätte månad.

SKR anser att det tydligt bör regleras vad som gäller avseende möjligheten att begära att en placering i skyddat boende ska upphöra. Det kan också finnas skäl att överväga om det bör införas en begränsning avseende möjligheten att begära att en placering ska upphöra. En sådan ordning innebär att det dels är tydligt för barn och vårdnadshavare att det finns en

möjlighet att begära att placeringen ska upphöra, dels minskar det administrationen i socialnämnden.

6.2.10 Begränsning av umgänge och hemlighållande av vistelseort

SKR anser att lagtexten behöver kompletteras avseende samtycke från vårdnadshavare som barnet är placerat tillsammans med för begränsning av umgänge.

Socialnämnden har enligt förslaget till ny lag möjlighet att bl.a. besluta om umgängesbegränsning om det är nödvändigt för att skydda barnet från risker för barnets säkerhet eller hälsa. Något krav finns dock inte på att socialnämnden behöver samtycke från den vårdnadshavare som barnet är placerat tillsammans med. Givet att vårdnadshavaren behöver samtycka till barnets placering i skyddat boende samt att det också är den vårdnadshavaren som barnet är placerat tillsammans med som utövar vårdnaden under placeringen framstår detta som ologiskt. SKR kan inte heller se att frågan berörs i utkastet, därmed bör lagtexten som rör detta kompletteras.

I förslaget till ny lag ges socialnämnden möjlighet att besluta om bl.a. umgängesbegränsning. SKR anser att det bör övervägas om socialnämnden ska ges möjlighet att besluta om drogtest inför umgänge, dvs. motsvarande den möjlighet som idag finns enligt 32 a § LVU.

6.2.17 Bestämmelser om överklagande

SKR anser att förslaget är vagt formulerat och behöver förtydligas.

I förslaget till 8 kap. 1 § regleras vilka beslut som får överklagas, bl.a. får beslut om fortsatt placering i skyddat boende överklagas. Enligt författningskommentaren innefattar detta även det fall när nämnden förklarar placeringen avslutad. SKR anser inte att denna vaga formulering är tillfredställande, detta bör istället uttryckligen bör framgå av lagtexten.

6.3.1 Barn och unga i skyddade boenden ska erbjudas en hälsoundersökning

- SKR *efterlyser* klagande reglering i lagen om hälsoundersökning för barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet.

För att hälsoundersökningar i praktiken ska kunna genomföras på ett säkert sätt, även när det finns anledning att misstänka att den ena vårdnadshavaren inte samtycker, så behöver tillämpningsområdet för 6 kap. 13 a § FB utökas till att omfatta även somatisk vård och tandvård. SKR vill påpeka att förslaget om hälsoundersökning inte ingår i undantaget i 5 kap. 1 § i den föreslagna nya lagen om placering av barn i skyddat boende. Där ingår

enligt förslaget endast öppna insatser enl. 4 kap. 1 § SoL och byte av skola/förskola.

6.4 Barn och unga i skyddat boende ska ha rätt till utbildning i vistelsekommunen

- SKR *tillstyrker* de föreslagna ändringarna i skollagen, men ställer sig frågande till varför justeringar avseende rätten till skolskjuts inte förslås för att samtliga grupper, dvs. även de barn som vistas i HVB.

Enligt förslaget ska rätten till skolskjuts för elever som vistas i ett sådant skyddat boende som avses i 6 kap. 1 a § SoL tydliggöras genom ändringar i 9 kap. 15 c §, 10 kap. 33 §, 11 kap. 32 § och 18 kap. 31 § skollagen. SKR ser dock inget skäl till varför ett sådant tydliggörande inte ska gälla också elever som vistas i ett sådant hem för vård eller boende (HVB) som avses i 6 kap. 1 § SoL. SKR anser därför att aktuella bestämmelser bör ändras till att också omfatta elever i HVB.

SKR anser vidare att bestämmelserna i 9 kap. 15 c §, 10 kap. 33 §, 11 kap. 32 § och 18 kap. 31 § skollagen med fördel kan formuleras om för att undvika missförstånd i förhållande till rätten till skolskjuts enligt gällande lydelse.

8. Dokumentation och sekretess

8.6 Sekretess hos kommuner eller regioner för uppgift om adress till skyddat boende eller hem för våld eller boende

- SKR *tillstyrker* de föreslagna ändringarna i offentlighets- och sekretesslagen, med vissa behov av förtydliganden.

SKR anser dock att formuleringen i 26 kap. 14 d § OSL bör ses över. Den valda formuleringen, som ger intryck av att en kommun kan ses som separat i förhållande till en socialnämnd, framstår som främmade ur ett kommunalrättsligt perspektiv. Fullmäktige tillsätter enligt 3 kap. 4 § kommunallagen de nämnder som utöver styrelsen behövs för fullgörandet av kommunens eller regionens uppgifter. Styrelsen och nämnderna, även socialnämnden, är alltså delar i den kommunala organisationen.

Avsikten är att uppgifter dels ska kunna lämnas från en nämnd till en socialnämnd inom samma kommun, dels från en nämnd i annan kommun eller region till en socialnämnd. Ett exempel är enligt författningskommentaren att det kan finnas behov av att verkställa ett beslut om placering i ett skyddat boende utanför den egna kommunen, det skulle alltså då bli fråga om uppgiftslämnande mellan socialnämnder i olika kommuner. Den valda formuleringen, där socialnämnden tycks hållas isär

från övriga delar i den kommunala organisationen, kan dock leda till missuppfattningar och oklarhet kring om ett sådant uppgiftslämnande är möjligt. Därmed bör lagtexten ses över i denna del.

11. Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

- SKR *avstyrker* att de föreslagna ändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2023.

Reformen ska enligt förslaget träda i kraft den 1 respektive den 3 juli 2023. Kvalitetskrav och kriterier för tillståndsplikt saknas fortfarande och förbundet har inte informerats om tidsplan för dessa. Ansvariga myndigheter ska hinna ta fram föreskrifter för verksamheten, kriterier för tillståndsplikt ska beslutas och prövning enligt dessa ska genomföras. SKR anser att reformen måste ges skälig tid för förberedelser.

Införandet av en ny placeringsform innebär stora utvecklingsmöjligheter på sikt, samtidigt som socialtjänsten kommer att behöva mycket stöd i omställningsarbetet. Initialt handlar det exempelvis om att ta fram nya handläggningsrutiner, säkerställa att personalen har rätt kompetens, säkerställa tillgång till skyddade boenden i antingen egen regi eller via privata aktörer samt utbildning av medarbetare och nämndpolitiker/ordförande i socialnämnd. Utveckling av nya arbetssätt och rutiner av både vuxen- och barnplaceringar behöver stödjas, såväl som rutiner för att matcha behovet hos våldsutsatta med utbudet av skyddade boenden.

Utkastets förslag att stärka barnrättsperspektivet vid placering på skyddat boende innefattar även att stärka barnets rätt till skolgång. Det medför att även skolans huvudmän behöver stödjas i implementeringen av reformen, inte minst för att lyckas i de fall där barnet vistas i skyddat boende i en annan kommun än sin hemkommun.

Det är viktigt att kommunerna ges goda förutsättningar för att reformen ska kunna genomföras och medföra den kvalitativa utveckling som är målsättningen. Detta bör ske både i form av skäliga resurstillskott och förberedelsetid i ett initialt skede och genom lämplig nationell vägledning.

12. Konsekvenser av förslaget

- SKR anser att vid införande av nya åligganden gäller finansieringsprincipen och hela åtagandet ska kostnadsberäknas.

Förslaget om att skyddat boende ska regleras i SoL innebär att ett nytt åliggande införs. Vid införande av nya åligganden gäller finansieringsprincipen och hela åtagandet ska kostnadsberäknas.

Finansieringsprincipen infördes 1993⁶ och omfattar statligt beslutade obligatoriska åtgärder som direkt tar sikte på kommunal verksamhet. Principens innebörd är att kommuner och landsting inte ska behöva höja skatten eller prioritera om annan verksamhet för att finansiera statliga beslut. När frivilliga uppgifter blir obligatoriska ska kostnadsberäkning göras ”från botten”, det vill säga som om den frivilliga verksamheten inte finns någonstans. SKR har uppdaterat sin beräkning och beräknar kostnaden till 2 449 miljoner kronor, varav 14 miljoner kronor till regionerna.

Underlag för uppskattning av kostnader

SKR:s utgångspunkt är att beräkningen från 2020⁷ på 464 miljoner kronor är en grov underskattning av den nuvarande kostnaden.

Att uppskatta totalkostnaden för skyddat boende är komplicerat eftersom avsaknad av reglering innebär att kostnaderna inte följs upp systematiskt. Kostnaden för skyddat boende beror på flera antaganden, vilka går att belägga i olika grad. Ett sätt att skatta kostnaderna är via räkenskapssammandragen för kommuner och regioner. Under posten kostnad övrig vuxenvård finns troligen en stor andel kostnader för våld i nära relationer.⁸ Kostnaden för denna post uppgick 2021 till drygt 3,2 miljarder kronor.

Antal barn och vuxna i skyddade boenden

SKR beräknar att 13 000 individer (varav 6 700 vuxna och 6 300 barn) är i behov av insatsen skyddat boende per år.

Utkastet uppskattar antalet unika medföljande barn och vuxna till 4 700 respektive 4 880 personer. Socialstyrelsen har i sin senaste kartläggning kommit fram till att det under perioden juli 2018 till augusti 2019 bodde 6 500 vuxna och 6 200 barn minst en natt på skyddat boende. Detta går att jämföra med den tidigare undersökningen för perioden maj 2015 till april 2016, då ca 3 300 vuxna och lika många barn någon gång under året befunnit sig på skyddat boende. Behovet av skyddat boende har alltså på några år nära nog dubblats. Mycket talar för att det faktiska behovet är större än så eftersom 78 procent av boendena avvisat personer på grund av platsbrist minst en gång. Enligt SKR:s kartläggning av socialtjänstens insatser från 2021 uppger en majoritet av kommunerna att de förväntar sig en ökning av målgruppen och ett ökat behov av skyddat boende framöver.⁹

---

⁶ prop.1993/94:150, bilaga 7.

⁷ Stärkt barnrättsperspektiv för barn på skyddat boende (Ds 2020:16).

⁸ Räkenskapssammandraget 2021, Version 3: 14 februari 2022, [SCB](#).

⁹ 96 av 220 kommuner uppger att behovet av skyddat boende kommer öka medan 21 kommuner uppskattar att behovet kommer minska. [Kartläggning av socialtjänstens insatser](#), SKR 2021.

Uppskattningen i utkastet motiveras utifrån att flera individer dyker upp mer än en gång under året. Att räkna på detta sättet betyder dock att behovet av insatsen uppstår mer än en gång per år för personer som har behov av skyddat boende. Antalet individer i skyddat boende är alltså lägre, men antalet insatser blir fortfarande detsamma. Konsekvensanalysen behöver alltså beräknas utifrån hur många personer som får insatsen varje år, alternativt hur många unika personer som får insatsen och hur många gånger dessa individer får insatsen per år. I detta fall kan det exemplifieras med uppskattningen att 4 700 barn behöver insatsen skyddat boende i genomsnitt 1,3 gånger per år.

Genomsnittlig vistelsetid

SKR räknar med en genomsnittlig vistelsetid på tre månader.

I utkastet uppskattas den genomsnittliga vistelsetiden till två månader. Det föreslås dock ingen reglering för hur lång vistelsetiden som längst får vara. I dag varierar vistelsetiden i skyddat boende mellan ett par dygn och upp till ett år. Det anges att socialnämnden bör hjälpa den våldsutsatta att ordna ett permanent boende efter avslutad insats. Den rådande bostadsbristen innebär dock att vistelsetiden i skyddat boende med stor sannolikhet kommer att bli längre än två månader, något som även Socialstyrelsens kartläggning understryker. Länsstyrelserna har haft regeringen uppdrag att kartlägga genomsnittlig vistelsetid i skyddat boende.¹⁰ För de svarade kommunerna var den genomsnittliga vistelsetiden 82 dygn. Svaret avser vistelser på skyddat boende, inte unika individer, varvid en person kan ha vistats flera perioder under ett år. Antalet dygn som vistelser varat varierar stort. SKR har fått information om placeringstider från sex kommuner. De uppger en genomsnittlig vistelsetid på i drygt tre månader (91 dagar), med stora variationer.

Placeringskostnaden i skyddat boende

SKR räknar med en genomsnittlig kostnadsnivå på 2 350 kronor per dygn för vuxna och 1 175 kronor per dygn för medföljande barn (i genomsnitt motsvarande 50 procent av kostnaden för vuxna).

I SOU 2017:112 beräknades kostnaden för skyddat boende vara motsvarande en HVB-placering, i snitt 2 200 kronor per dygn. Utredningens siffra är baserad på den ersättning som Migrationsverket ger för asylsökande placerade på skyddat boende. SKR delar utredningens uppfattning att HVB är en rimlig jämförelse men konstaterar att kostnadsnivån blir avhängigt Socialstyrelsens kommande föreskrifter på

---

¹⁰ Till stadigvarande boende – Kartläggning av kommunernas insatser för att hjälpa våldsutsatta personer med eller utan barn att ordna stadigvarande boende efter vistelse i skyddat boende eller annat tillfälligt boende, 2022, Länsstyrelsen i Västerbottens län.

området. Utöver en genomsnittlig dygnskostnad behöver det också tas höjd för att olika typer av boenden kommer krävas.

SKR uppfattar att det starka fokuset på det fysiska skyddet innebär en hög andel av boendena kommer att bli så kallade högriskboenden. Kostnadsnivån för högriskboenden kan inte jämföras med dagens kostnader, där även boenden med lägre grad av fysiskt skydd ingår. Hänsyn behöver därför tas för att högriskboenden kommer ha en högre dygnskostnad. I Länsstyrelsens rapport om hedersrelaterat våld räknar författarna på en kostnad på 3 000 kronor per dygn i skyddat boende.¹¹

Sex kommuner har även gett SKR viss information om deras placeringskostnader. De uppger alla lägre kostnader för medföljande barn. Kostnadsspridningen är stor, och andelen skiljer sig åt beroende på kostnadsnivån av den vuxnes placering. Många av de som tar ut lägst kostnad per barn är ideella organisationer som tar emot bidrag både från stat och kommun, vilket påverkar deras kostnadsnivå. Privata aktörer behöver dock finansiera sin verksamhet utifrån faktiska kostnader och utifrån kostnadsneutralitet är det troligt att det faktiska priset för barn är högre.

Nya kostnader för placering i skyddat boende

Med ett antagande om 13 000 vistelseperioder, en dygnskostnad på 2 350 kronor för vuxna och 1 175 kronor för barn samt en genomsnittlig vistelseperiod på tre månader blir den totala kostnaden för insatsen skyddat boende 2 083 miljoner kronor. Detta är att jämföra med utkastets beräkning om en ”ambitionshöjning” motsvarande 143 miljoner kronor.

Sammantaget utgör ovanstående antaganden grunden för SKR:s beräkningar av kostnaden för att införa insatsen skyddat boende som en placeringsform i socialtjänstlagen. Dessa tre antaganden kan varieras. En variant kan vara att lagstiftningen och föreskrifter leder till att ett färre antal våldsutsatta utgör målgrupp för insatsen skyddat boende, men att de i högre utsträckning behöver boende med hög grad av fysiskt skydd. I denna variant blir utfallet att antalet vistelseperioder blir färre men att dygnskostnaden ökar. En annan variant kan vara att ett större antal våldsutsatta utgör målgrupp för insatsen skyddat boende, men att en majoritet av dessa främst behöver ett skyddat boende utan särskilda säkerhetsanpassningar. Här skulle antalet vistelseperioder bli fler, men med lägre dygnskostnad. SKR vill påminna om att målgruppen våldsutsatta med eller utan barn är en heterogen grupp som är beroende av olika typer av insatser, dessa behöver därför kunna varieras i intensitet och längd.

---

¹¹ Att synliggöra det osynliga - en socioekonomisk analys av hedersrelaterat våld och förtryck, 2022, Länsstyrelsen i Östergötlands län.

SKR ställer sig även frågande till varför utkastet inte ser att den höjda ambitionsnivån gällande barns vistelse i skyddat boende och varför detta inte har större genomslag i barnets dygnskostnad. Höjd kvalitet, både i form av personalens kompetens, utrymmen samt direkt stöd till barnet borde avspeglas i kostnadsbilden framöver.

Kostnader för utredning och uppföljning

SKR delar uppfattningen i SOU 2017:112 om kostnad per utredning till 31 000 kronor per ärende, motsvarande vad Migrationsverket tidigare ersatte kommunerna med för en HVB-utredning. SKR delar utkastets uppskattning om 4 000 kronor per uppföljning och uppskattar kostnaderna till 35 000 kronor per ärende, totalt 221 miljoner kronor. I utkastet beräknas kostnaden för utredning (8 500 kr per ärende) och uppföljning (4 000 kr per ärende) av barn till 59 miljoner kronor per år vilket med ett antagande om 4 700 barn ger en totalkostnad på 12 500 kronor per ärende, eller cirka 38 arbetstimmar.

Kostnader för handläggning av ärenden enligt den nya lagen

SKR noterar att utkastets konstaterar att tillämpningen av den nya lagen kommer medföra nya arbetsuppgifter för kommunerna. SKR delar dock inte utredningens beräkning utan vill anföra att utkastet sannolikt har underskattat antalet barn. SKR anser att de domstolskostnader som beräknas är baserade på en underskattning av antalet ärenden som kommer att placeras med stöd av den föreslagna nya lagen samt även antalet ärenden som kommer överklagas. Den ökade ärendemängden kommer medföra behov av fler medarbetare.

Det nya regelverket innebär en mer komplicerad ärendehandläggning vilket även kommer leda till att högre krav kommer ställs på socialtjänsten. SKR betonar att den föreslagna handläggningsprocessen kring placering av barn när samtycke saknas behöver fungera i både i teori och praktik för socialtjänsten. Förslaget behöver därför utgå från de faktiska förhållanden som råder och där dagens redan ansträngda läge att rekrytera socionomer kommer ytterligare att försvåras för kommunerna i en redan ansträngd verksamhet.

Upprättandet av vårdplan och genomförandeplan samt regionernas kostnader för hälsoundersökningar

SKR gör samma bedömning som utkastet kring kostnader för vård- och genomförandeplan och hälsoundersökning med anmärkningen att antalet bör räknas upp enligt SKR:s bedömning.

Kostnaden blir då 22 miljoner kronor för vård- och genomförandeplan och 14 miljoner kronor för hälsoundersökningar.

Tolkning och kostnadsansvar för skolgång

SKR anser att en beräkning av tolk- och skolkostnader saknas samt att domstolskostnaderna underskattas. Enligt utredningen ska ett barn som bor i skyddat boende ha rätt att behålla platsen i sin gamla skola, vilket gör att kommunerna står med dubbla skolkostnader om barnet vid placering också är i behov av att byta skola. En genomsnittlig grundskoleplats kostade år 2019 cirka 116 000 kronor per år. Hur många barn som kan bli aktuella för dubbla skolplaceringar framkommer inte i utkastet varför det finns en stor osäkerhet i beräkningen. Givet att behovet av dubbla skolplatser uppstår för var femte barn och att kostnad för en skolplats utgår terminsvis blir kostnaden cirka 73 miljoner kronor. Enligt lagförslaget ska rätt till skolgång också avse de med särskola. Kostnaden för denna verksamhet är högre, men hur vanligt förekommande det är med skyddsplacering av barn framkommer inte i utkastet. Till detta kommer även kostnader för skolskjuts. SKR anser att även detta ska beräknas enligt finansieringsprincipen.

Personer med utländsk bakgrund bedöms utgöra merparten av de som bor i skyddade boenden (cirka 70 procent). Tolkkostnader uppskattas av SKR till cirka 5 100 kronor per år och barn. Kostnaden för tolk uppskattas till cirka 16 miljoner kronor.

Totalt uppskattar SKR de ekonomiska konsekvenserna för kommuner och regioner till 2 449 miljoner kronor.

Till detta kommer även engångskostnader för utbildning av medarbetare i socialtjänst samt nämndpolitiker och ordförande i socialnämnd kring det nya regelverket.

Om insatsen skyddat boende ska omfatta även avhoppare måste denna insats kostnadsberäknas och antalet avhoppare redovisas.

Konsekvenser för skyddsbehövande personer

- SKR *kommenterar* risker för skyddsbehövande personer samt *påtar* vikten av att säkerställa förutsättningar att upprätthålla välfungerande verksamhet.

SKR uppfattar att det i utkastet finns ett fokus på fysiskt skydd, och anser att det finns en risk att det sker på bekostnad av placeringar som har sin utgångspunkt i behovet av stöd till den våldsutsatta och dennes barn. SKR anser att en vistelse på skyddat boende även framgent bör utgöra en plattform för återhämtning och stabilitet under en tid av utsatthet.

SKR anser att utvecklingen mot en mer avgränsad målgrupp i kombination med en mer komplicerad och juridisk process för våldsutsatta med barn kan

motverka Istanbulkonventionens åtagande om lättillgängliga skyddade boenden. Där för vill SKR påminna om vårt åtagande enligt Istanbulkonventionen, ett åtagande som åligger staten Sverige att uppfylla.

Flera kommuner uttrycker en oro för den nya ordningen för medföljande barn, bl.a. avseende det krav på domstolsprövning inför placering av barn där samtycke från båda vårdnadshavare saknas. Oron ligger i att det kommer leda till att våldsutsatta vuxna med barn kan komma att avstå från att söka skydd av rädsla för att deras barn inte beviljas en placering efter ansökan, alternativt att förvaltningsrätten ska besluta att socialnämndens beslut om omedelbar placering inte gäller. Kommuner är oroade för risken att barn i större utsträckning kommer bli kvar hemma hos våldsutövaren, när den våldsutsatta mamman lämnat hemmet för vistelse på skyddat boende.

SKR vill därför påtala att förslaget kan komma att medföra högre trösklar för våldsutsatta vuxna med barn för att söka stöd, och att den ökade administration som kringgärdar ärendehantering kommer vara avskräckande för den våldsutsatta.

Konsekvenser för företag och ideella aktörer som driver skyddade boenden

SKR anser att konsekvensanalysen i avsnittet är bristfällig. I utkastet konstateras att ”när kommunerna köper tjänster av annan utförare för genomförande av insatser enligt SoL, såsom skyddat boende, gäller lagen (2016:1145) om offentlig upphandling”.¹² Flera kommuner och en del av de aktörer som idag tillhandahåller skyddade boenden har uttryckt sin oro över hur befintliga relationer och nuvarande överenskommelser och avtal kommer att påverkas av förslaget. Mot den bakgrunden vill SKR påtala att det är viktigt att värna kvinnojourernas viktiga verksamhet och kunskap. Kvinnojourerna har under lång tid arbetat med våldsutsatta kvinnor och barn som utsatts för våld och deras verksamhet har utgjort ett avgörande stöd för våldsutsatta kvinnor. Dock har kvinnojoursverksamheter sedan tidigare upphandlats i liten utsträckning. Många är ovana vid eller ovilliga att lägga anbud i offentliga upphandlingar. Det råder osäkerhet både hos kommuner och kvinnojourer om en orientering i linje med utkastet är nödvändigt eller önskvärt. SKR ställer sig tveksam till nyttan för målgruppen och samhället i stort när kvinnojourernas boendeverksamhet för våldsutsatta utmanas istället för att värnas.

Mot denna bakgrund välkomnar SKR de nya möjligheter att reservera kontrakt som kommer att införas inom ramen för LOU och framförallt att direktupphandlingsgränsen för denna typ av tjänster har höjts markant.

---

¹² Utkast sid. 66.

Trots dessa lovvärda initiativ anser SKR att det bör utredas om inte denna typ av tjänster i ideell regi helt skulle kunna undantas upphandlingsregelverket med åberopande av att de är icke-ekonomiska tjänster av allmänt intresse (NESGI). SKR betonar vikten av att välfungerande och etablerade verksamheter behöver ha rimliga förutsättningar att verka även framgent, och därmed bidra till att hjälpa kommuner att uppfylla sina nya skyldigheter på området.

SKR ser även en risk att förslagen i utkastet medför förändringar som kan leda till att nya kriminella marknader skapas och föreslår därför att en noggrann analys genomförs för att säkerställa tillräckliga verktyg att förebygga, upptäcka och beivra välfärdsbrottslighet på området.

Sveriges Kommuner och Regioner

Peter Danielsson
Ordförande